

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.932. - Oglasi po tarifi.

God. X.

Ljubljana, 1. jula 1928.

Broj 13.

Pozivamo braću i sestre, koji duguju pretplatu za Sok. Glasnik za drugo polugodište, da je namire što pre.

UPRAVA.

Ljubljana, 1. jula 1928.

Vidovdan — ime je u istoriji Jugoslovena najznačajnijeg dana. Ime s kojim je povezana sva bolna i radostna prošlost i sadašnjost našeg naroda. Ime, koje nas spominje smrti naših nacionalnih heroja na Kosovu i teškoj osmanlijskoj ropstvu. Narod je privremeno pao, ali i u ropstvu je sakupljao svoje duševne i telesne snage, da osveti krvavo Kosovo, što mu je i uspelo nakon vekovne krvave i teške borbe. Borba je vodena pod geslom »za krst časti i slobodu zlatnu«.

Nacionalnu i državnu slobodu postigosmo pod dinastijom Karadorđevića, koja je od svog ponovnog dolaska na srpski presto (15. juna 1903) s nastupom Kralja Petra, sistematski pravljala veliko istorijsko delo, koje je bilo okrunjeno 1. decembrom 1918. Ispunilo se proročanstvo jugoslovenske akademске omladine, koja je prilikom propustovanja kralja Petra kroz Wien (kad je na poziv Narodnog predstavništva pošao iz Švice u Beograd) priredila manifestacije i probivši kordone austrijske žandarmerije pozdravljala ga sa poklicima: »Živeo jugoslovenski Kralj!« Slaveći 10 godišnjicu opstanka države, mora zahvalan narod na žalost prilikom 25 godišnjice nastupa Kralja Petra na presto kliknuti svom prvom i velikom kralju Jugoslovena — Kralju Oslobođiocu odani: Slava mu!

Neposredan povod događajima oko našeg oslobođenja odnosno oslobodilačkog rata bio je atentat, duboko socialno i politički misaonog mladog idealiste Gavrila Principa u Sarajevu na Vidovdan 1914, koji puca na austro-ugarskog prestolonaslednika, stavivši tako svoj život na kocku žrtvujući se za dobrobit naše nacije.

Kobne po austro-ugarskog prestolonaslednika bile su reči generala Potioreka: »Wir fahren falsch!«, jer je šofer na njih zaustavio auto, a Princip, koji je čekao, iskoristio je tu malu zabunu, mirno digao svoj browning i bez da je nišanio ispalio je za nas dva oslobodilačka, a za one kojima su bili namenjeni smrtonosna metka. — Da ne dode u ruke austrijskim krvnicima, uzima odmah po atentatu ciankalij, ali preslabu dozu, koju je povratio i tako ipak pao u ruke onih, koji su dočimje doista krvnički postupali s njime.

Gavrilo Princip trunuo je u Jozefu u Češkoj; juna 1916. teško je bolovao, pa su mu amputirali ruku, bolovao je i trpio do aprila 1918, kad ga je na pragu Oslobođenja njegove nacije bela smrt rešila muka i položila kao svetlu i veliku žrtvu na oltar naše svete otadžbine.

Ispunio se ideal njegovih mladeničkih dana, što ali nije dočekao, ideal — ujedinjenje Jugoslovena; Srba, Hrvata i Slovenaca, ne pod okriljem Austrije, nego u samostalnu državu, po obliku republiku ili slično. — U stvarstvu nije mogao verovati, da bi svetSKI rat bio posledica atentata, zato se nije mogao osećati krivcem nesreće. Bojao se, da je atentat učinio zamao. Nije imao namere, da postane heroj, već je samo hteo umreti za svoju ideju. Doista — umro je za nju mučeničkom smrću.

Koji su naši sokolski značajni događaji vezani na Vidovdan?

Prvi svesokolski slet u Pragu 1882 održan je o vidovdanskim danima. — Jugoslovensko Sokolstvo stvara 1919. na Vidov dan jedinstvenu organizaciju postavivši je na temelj: Jedna država, jedan narod, jedno Sokolstvo.

Donošenjem Vidovdanskog Ustava Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca udaren je temelj naše državnosti.

Ovogodišnji Vidov dan zasenjen je krvavim događajem u našoj Narodnoj skupštini, kojim su ujedno pogružena najelementarnija prava parlamentarizma i gradanske sigurnosti.

Za proslavu 10 godišnjice opstanka naše države pala je krv — pali su životi. Zelimo da iz te krvi nikne seme spoznanja i volje, da svaki pojedinac ispuni svoju dužnost, koja ga čeka u radu za bolju budućnost naroda i države, koja se mora srediti i u kojoj mora zavladati blagostanje, jer je suviše života uzidano u njezine temelje, jer je bila cena za njezino oslobođenje previsoka.

Verujemo, da će nam dogodiće biti Vidovdan opet svetao i vedar.

Odgodjen pokrajinski slet u Skoplju.

BRAĆO I SESTRE!

Na temelju mišljenja, koje smo primili od većine bratskih župa, naročito pak uzevši u obzir izveštaj župe u Skoplju, koja nosi za zakazani slet glavnu odgovornost, prisiljeni smo da slet od Vidov dana odgodimo na početak meseca septembra o. g., kad ćemo slaviti desetogodišnjicu prodora Solunskog fronta, koji nam je otvorio vrata u oslobođenje i ujedinjenje.

Tragedija, koja se odigrala u Narodnoj Skupštini zaogrnila je čitav naš narod u duboku žalost.

Jugoslovensko Sokolstvo, koje visoko i ponosno diže neoskvrnutu zastavu bratstva, te kristalno-čiste kulminacije humanosti, koja vodi u veliko kolo čovečanstva, ne može u tim teškim danima da dira u narodnu žalost s priredbom, koja neka bi bila izraz naše radosti i naših uzvišenih osećaja bratoljublja, prosvetlosti i državljanjskih prava.

Zaleći iskreno, da je strast i jargost digla ruku brata na brata i mačem čemera pogodila srce naroda, osuđujući krvavo delo i žaleći za žrtvama, pozivamo braću i sestre na mirno i

trezno prosuđivanje tih događaja, pozivamo ih na disciplinu, pozivamo ih na besprekidan sokolski rad, na trajnu pripremnost i na bratsku ljubav, koja nas preko sviju težkoća i sena današnjih dana u poletu smelih, čistih, prekalenih, u samopregoru i u slobodoljublju prokušanih sokolskih duša ponese u carsko Dušanovo Skoplje, u čijoj okolini su se plela gnezda sivih Sokolova — proroka i boraca naše nacionalne i državne slobode!

Na besprekidan, iz dana u dan rastući i množeći se sokolski rad pozivamo ponovo i s naročitim naglašavanjem, jer hoćemo i moramo u prvim danima septembra u slovenskom sokolskom bratstvu još više zblíženi u punom opsegu, a sa podvostručenim oduševljenjem izvršiti u Skoplju sve, što smo odlučili učiniti sada na Vidov dan.

U uverenju, da čitava naša javnost, koja znade ceniti naše napore i nastojanja za očuvanje i ojačanje narodnog zdravlja, pravilno prosuđuje taj naš korak, šaljemo svima bratske pozdrave!

Zdravo!

Ljubljana, 21. juna 1928.

Starešinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

E. Gangl, starosta.

Dr. Viktor Murnik, načelnik.

Dr. Riko Fux, tajnik.

MIRKO STANIĆ:

Naši sokolski listovi.

U savremenom društvenom životu skoro nema organizacije, koja ne bi pružala svom članstvu putem stručnih listova, časopisa i revija potrebne informacije i direktive te se na taj način brinula za podizanje opšte naobrazbe svojih pripadnika u kojem god pogledu. Ti listovi dakle stvaraju onu vezu, koja uzdržava vezu između pojedinaca i vodstva organizacije.

I naša velika organizacija JSS uzdržava i izdaje nadasve potrebne sokolske listove, u kojima dobiva svaki Sokol tehnička uputstva i rasprave, a uz to i duševne hrane, odnosno opšte naobrazbe. To su sredstva, kojima uzgajamo našu omladinu i Sokolstvo uopšte. Da je moguće uzdržati tako veliku organizaciju kao što je JSS ne samo na visini, nego da se uspinjemo uvek k što većim uspesima i savršenosti, moramo svi posvećivati sokolskom tisku najveću pozornost i saradnju. Upravo u Sokolstvu, koje temelji na jedinstvenim pravilima te je i njegova dužnost uzgajati pripadnike po jedinstvenim smernicama, je sokolska štampa i njezino pravilno uređivanje životne važnosti i združeno s velikom odgovornošću jer su ciljevi sokolskog vaspitanja najplemenitiji.

Sokolskom štampom pa polaže Sokolstvo i našoj široj javnosti svoje račune. U njima i s njima pokazujemo svetu naše delovanje, uspeh i napredak, naše težnje i greške tako, da služi sokolska štampa kao svedodžba, koja daje jasnu sliku sokolskog delovanja bez obzira na to, da pruža svakom čitaocu sredstva za naobrazbu te se brine s time indirektno za opšti napredak. Upravo radi toga je dužnost sve najbolje braće i sestara, da saraduju po svojim snagama kod sokolske štampe bilo u tehničkom, idejnom ili bilo kojim pogledu.

Naročitu pozornost i pažnju pa moramo posvećivati našim omladinskim listovima »Sokolici« i »Našoj Radosti«, jer iz tih dviju listova erpi naša omladina prvu sokolsku pouku i uživljava se polaganu u našu veliku ideju Sokolstva. Naša zadaća je, da posvetimo u buduće tim dvim listovima još mnogo više zanimanja i smotreng rada, nego što smo to učinili do sada.

U prvom redu želimo brojnije saradivanje braće i sestara iz čitave države, kao što su i sokolski listovi namenjeni čitavom Sokolstvu. Brinuti moramo, da se sokolsko štivo što više širi i uvede u što većem broju među članstvo, naraštaj i decu, pa i među narod sam. Što veća će biti saradnja, to bolji biće naši listovi, krug pret-

platnika će se zatim automatski sam sve to više širiti. Svaki pripadnik Sokolstva morao bi osećati kao naravnu potrebu i dužnost, da je pretplatnik sokolskih listova, koji ga upoznavaju sa svim onim, što se u Sokolstvu događa kod kuće i izvan granica naše domovine. Ovde neka još naročito naglasimo, da si prednjaka bez lista »Prednjak« apsolutno ne možemo predstaviti kao što ni kovača bez kladiva, bez obzira na dejstvo, da je taj list svakom vežbaču neophodno potreban. Pojedina društva neka se brinu oko toga, da je njihovo članstvo pretplaćeno u što većem broju na »Sokolski Glasnik«, dalje da pruža barem onim naraštajcima i naraštajkama, muškoj i ženskoj deci, koji nemaju sredstava, da bi se sami pretplatili na omladinske listove, te listove besplatno. »Sokolici« i »Naša Radost« razmerno su vrlo jeftini. Društva neka budu uverena, da će novac, uloženi u pretplatu sokolskih listova, donositi uvek bogate kamate. Svako društvo neka razvija za naše listove što veću propagandu i probudi naročito kod omladine veselje do omladinskih listova.

Toplo bi preporučili, da uvedu pojedina društva sledeći način za razvoj omladinskih listova. Prilikom društvenih utakmica neka se odredi kao neko priznanje (ne dar) nekoliko »Sokolica« i »Naše Radosti« onima, koji će postići najbolje uspehe pri takmičenju. Ovim neka društvo onda pretplati listove na svoj trošak Na kraju godine ih društvo dade uvezati. Na taj način pomoći ćemo omladinske listove, a što je još važnije, »Sokolici« i »Naša Radost« vršiće svoju zadaću među našom omladinom s još boljim i većim uspehom nego do sada. Razumljivo je, da bi se to moglo uvesti i za članstvo, i to s listom »Prednjak«, kojeg moramo barem vežbači smatrati kao jezgru sokolske štampe.

Iz navedenog jasno vidimo, kako velikog značenja su sokolski listovi za čitavu organizaciju. Da pak može sokolsko štivo vršiti onu važnu misiju, za koju je stvoreno, zahteva delo i opet delo, saradnju i propagandu. Nije dovoljno, da ostanu sokolski listovi u sadašnjoj nakladi, ne, broj pretplatnika se mora još povećati i to kod »Sokolskog Glasnika«, »Prednjaka«, »Sokolica« i »Naše Radosti«.

Radimo dakle, da ćemo moći lako od naših listova mnogo zahtevati i mnogo primati.

Prednjak, list jugoslovenskog sokolskog prednjaštva izašao je 31. maja 1928. kao dvobroj 5. i 6. Donosimo naslovnu sliku tog našeg jedinog i nadasve potrebnog stručnog telovežbačkog lista, upozoravajući ponovo sve naše vežbajuće članstvo, a naročito braću prednjake, da se na list pretplate i da ga nastoje što više proširiti

među Sokolstvom i sokolskom javnošću. List je bogat ideološkom, tehničkom i zanimljivom gradom, ukrašen slikama i crtežima, pregledno i ukusno uređivan. Pretplata je minimalna, Din 30 godišnje, pojedini broj Din 2-50. — Naručite ga kod uprave »Prednjaka«, Ljubljana (Narodni dom), JSS. Račun pošt. št. 10.932.

Dr. Vladimir Belajčić:

Soko i selo.

(Nastavak 5. i svršetak.)

Ali, Sokolstvo je i ideja bratstva i jednakosti, ideja demokratizma. Ono je porušilo sve pregrade među ljudima, u njemu se sa svakim čovekom postupa kao s čovekom. Ono ne poznaje razlika verskih, jer njeguje duh istinske verske tolerancije, jer mu je »brat mio, ma koje vere bice«; ono ne poznaje razlika staleških, jer ne ispituje da li je ko odnjihan u drvenoj ili zlatnoj košulci, jer priznaje samo aristokratiju stvaralačkog rada, duha i karaktera, a ne pleštvo porekla i krvi; ono ne poznaje razlika plemenskih, jer je opštenarodno, jugoslovensko, slovensko i čovečansko. U njemu se njeguje osećaj bratske ljubavi i solidarnosti, duh drugarstva i međusobnog sporazumevanja. U sokolskoj zajednici nalaze se jedan pored drugog i ratari i činovnik i advokat i trgovac i oficir i zanatlija i radnik i industrijašac, s jednakim pravima i s jednakim dužnostima, povezani u čvrst lanac identičnih sokolskih misli, ideala i težnja.

U sokolskoj sredini gubi se ličnost pojedinca u ideji celine, u njoj nema mesta samoživosti i ličnim interesima, u njoj je sve pojedinačno podređeno opštem i kao što električna struja, puštena kroz žicu, omotanu oko običnog željeza, od ovog stvara elektromagnet i živu energiju, tako i sokolska misao, kad prostruji kroz sokolske redove, stvara od njih celinu, u kojoj su pojedinačne volje, kao molekuli u magnetu, postrojene i ustremljene u istom pravcu, ka istom cilju. Ceo sistem sokolskog vaspitanja i fizičkog i moralno-intelektualnog, udešen je za smišljeno i svesno jačanje i razvijanje toga duha društvenosti i solidarnosti, te misli podređenosti pojedina celini.

Tiršev gimnastički sistem obraća naročitu pažnju ovoj vaspitnoj strani telesnog vežbanja te pojedino vežbača nikada ne posmatra kao izolovanu jedinku, nego u celom sustavu svojih vežba sa potonjim postupka kao sa delom jedne veće celine i, razvi-

jajući u pojedincu telesnu lepotu i snagu, a reflektivno mušku hrabrost i jakost volje, on ga stalno podređuje višoj volji, drži ga u disciplini i samom kompozicijom vežbe i njezinom simboličkom učvršćuje u njemu svest, da sve vrline i preimuštva telesnog i duhovnog reda, koje Soko u njemu razvija, imaju da služe prvenstveno celini, Otadžbini, Narodu, Sokolstvu i Čovečanstvu, da se pojedinac usavršava samo zato, da bi po njemu celina bila što savršenija.

Našem narodu, osobito našem seljačkom narodu, koji je po prirodi i suviše individualistički nastojen, ovakvo sokolsko vaspitanje naročito je potrebno. Mi smo napred obeležili kao drugi važan zadatak u preobražavanju našeg sela jačanje socialnog osećanja i smisla za kooperativan rad. Niko ne može bolje i uspešnije preneti u sela ovaj duh solidarnosti i druželjublja i smisla za organizovan skupni rad nego što će to učiniti Soko na krilima svoga idealizma. Ko nije video, kako na Sveslovenskom Sokolskom Sletu jedna volja pokreće ruke po desetine hiljada vežbača, ko nije sam proživio osećaje, koji se pri takvoj zajedničkoj vežbi bude u duši pojedinca vežbača, taj ne zna za ogromni vaspitni značaj i uticaj ovakvog sokolskog rada po razvijanje svesti i karaktera u duhu demokratizma, socialnosti i solidarnosti.

Isto tako možda ni jedna organizacija privatne inicijative nije toliko podjednaka za suzbijanje antagonizma između sela i varoši, koji veštačkim načinom svesno raspiruju neke političke stranke i o kome je također napred bilo reči. U rezoluciji o »Sokolstvu na selu«, donetoj na Drugom Sokolskom Saboru u Zagrebu, naglašeno je, da posebno pitanje Sokolstva na selu ne postoji, jer je rešeno je dnim od glavnih načela sokolske ideje, da je naime Sokolstvo namenjeno čitavom narodu bez razlike staleža; u jednakom meri žiteljstvu naših gradova i varoši, kao i stanovnicima na-

ših sela, našim intelektualnom radniku isto tako kao i fabričkom radniku i ratu.

Sokolstvo je namerno i sa planom uniformisalo celokupno svoje članstvo, i varoško i seosko, jednaki krojem i jednakim bojama, da bi i na ovaj spoljašnji način potrdilo svaku stalesku razliku. I kad posmatrate nepreglednu povorku Sokolova u svečanom ili vežbačkom odelu, vi vidite samo celinu, u kojoj su utonule i u kojoj su se sile sve individualne i staleske razlike, vi vidite samo crvenu reku, koja u talasima oduševljenja nosi pojedince kao zrno pšenice. U takvoj sredini, u takvoj duhovnoj atmosferi guši se u ključ svako separatističko osećanje, svako klasno diferenciranje i svaka individualistička težnja. Sem toga, po prirodni stvari, sedišta sokolskih župa nalaze se u varošima i varošicama, dok su sokolska društva, kao kakve duhovne zdravstvene stanice, razasuta po provinciji, po selima. Kontakt između župe i društva je trajan i intenzivan, veze među njima, iako osnovane na čvrstoj sokolskoj disciplini, drugarske, familijarne, intimne. To već samo po sebi isključuje svaku suprotnost, svaki antagonizam. Ali, što je najvažnije, Sokolstvo predstavlja jedinstvo osnovnih pogleda na život i svet, jedinstvo životnih ciljeva, težnji i ideala, jednom reči jedinstvo duha, i dok to jedinstvo postoji, ne mogu ni u duši naroda da nastanu pukotine i rasepi.

Sokolstvo je nacionalna organizacija jugoslovenske narodne misli sa tendencijom razvitka ka Slovenstvu i preko njega ka Čovečanstvu. Sokolski nacionalizam, međutim, nije ni šovinističan ni romantičan. Sokolstvo posmatra narod kao sociološki fakt, kao socijalnu grupu, povezanu u jednu celinu srodnostima telesnim i duhovnim kao i zajedništvom interesa, čija svest jedinstva i identiteta upravo i čini njegovu nacionalnu svest. Sokolstvo ne shvaća narodnost kao neku praznu sentimentalnost, hvalisanje sa »slavom prošlosti«; ono ne želi da vuče rentu iz »Nemanje blaga« i da živi gotovarski od slave viteškog Dušanovog carstva; ono ide za tim, da sadašnji i budući naraštaji svojim sopstvenim radom, delima i vršinama ime našeg naroda ubeležu na vidnom mestu kulturne istorije Čovečanstva i da iz svoje sopstvene snage postanu sposobni za uspešnu utakmicu naroda u borbi za opstanak i za napredak kulture i civilizacije. Uzdati se samo u se i u svoju sopstvenu snagu i na njoj graditi narodu budućnost, i, znajući, da u životnoj borbi pobeđuje ono što je jače, snažnije, naprednije i sposobnije za život, sistematski jačati i razvijati narodne snage, fizičke, moralne i intelektualne — to je sokolsko shvatanje nacionalizma i nacionalne dužnosti.

S tim u vezi je i visoki etički značaj, koji Sokolstvo pripisuje radu i radinosti, nalazeći u njima jedino pravomerno merilo prave moralne vrednosti čovekove. Kad je, kako su dobro rekli naši stari, cena koju su bogovi stavili na sve što je od vrednosti. Bolje je izgoreti, satri se u radu nego učmati u neradu i lenosti, nego pustiti da nam se na životu u dangubici kao na kakvoj ustajaloj baruštini uhvati moralna zabokrečina i da nam otrovni zadah bescilnosti bitisanja otruje dušu. Ako su Englezi kao narod postali najmoćniji na svetu, duguju to u prvom redu svojoj upornosti, ustrajnosti i žilavosti u radu i svojoj umešnosti i žilavosti u radu i svojoj umešnosti rade za njih. »Para je,« rekao je Emerson, »skoro što i Englezi.« Danas bi se to moglo reći za naftu i petrolej. Isti taj duh radinosti i pregalštva stvorio je i svu veličinu današnje Amerike Teodor Ruzvelt u jednom svome govoru o dužnosti naroda veli, da u američkom životu važi kao temeljni zakon uspeha — zakon dostojnog rada, zakon neprekidnog i odložnog truda. »Mi nemamo među sobom«, nastavlja on, »mnogo mesta za bojažljivce, za ljude neodlučne i lenčine; a isto tako je istina, da na

svetu uopšte nema mesta za narod, koji ima snažne mišice, a ne usuduje se da bude velik... Oni koji od svoje volje žive u neradu ne bi smeli da u ikog zdravog čoveka pobude drugo čuvstvo osim prezira.« Prilikom proslave 25. godišnjice države Colorado ponovio je iste ove misli. »U našoj moćnoj republici — rekao je — koja ključa i kipti snažnim i energičnim životom, malo ima mesta za dangubu i za čoveka pustih užitaka, koji više ceni udobnost nego tešku ali pobedom ovenčanu trudoljubnost.

Nama nije rad prokletstvo nego blagoslov, a dangubu možemo samo da prezirno sažaljujemo...

Nama su najviše potrebna željezna svojstva u vezi s pravom muževnošću. Nužne su nam pozitivne vrline: srčanosti, odlučnosti, nepobedive volje. Još nam je dužna sposobnost, da nikad ne uzaknemo od teškog rada, što ga neprestano moramo izvršivati, i da ustrajemo za onih dugih dana, kada samo polagano napredujemo ili možda na oko nazadujemo, i za onih sumornih dana, koji obično dolaze pre konačne pobeđe, bila ona kako mu drago sjajna...»

Isto tako veli i Emerson: »Radi svakog časa, bilo za platu bilo bez plate; gledaj samo da radiš, pa ti neće umaci nagrada; bio ti rad tanan ili surov, sejoj ti žito ili pevao pesme, samo neka ti je rad pošten i neka si ti njime zadovoljan, pa ti ne gine nagrada i tvojim ćulima i tvojim mislima; ne mari koliko puta podlećeš, rođen si da pobeđiš. Nagrada dobroj stvari je to što je dobra stvar uradna.«

To su misli, koje i Sokolstvo zastupa, to je ideologija, koju i ono među svojim članovima neumorno propagira. Taj anglo-amerikanizam želi ono da presadi i u dušu našeg naroda.

Vaspitanje u duhu tako shvaćenog nacionalizma i etike rada naročito je potrebno našem selu, gde se još i danas i suviše često radi samo onoliko koliko je neophodno potrebno za život ili još bolje za životarenje, gde ona narodna: umro ko radio umro ko neradio, ima još uvek prevlekli broj pristalaca, gde se još i danas pretpostavlja radu »nadsiravanje«. Sokolski radnici pozvati su da budu prvostepeništeni kulta rada, religije aktivnosti i ljubavi za stvaranje na celu.

I na kraju, Sokolstvo treba da postane središte celog društvenog života na selu uopšte. Ono je pozvano da preuzme ulogu društvenog regulatora i da ispuni onu prazninu u društvenosti, čije nestajanje je nestankom za drugu Adam Pribičević tačno opazio. Svestranost sokolskog rada: u sokolstvu i u prirodi, na sokolskim časovima, akademijama, javnim vežbama, zabavama i izletima, u sokolskoj čitaonici i biblioteci, na sokolskim predavanjima, u raznim zabavnim sekcijama, tamburaškoj, pozorišnoj, streljačkoj, daje Sokolstvu mogućnost, da svakome pruži i pouke i zabave i zdrave radonode, da u suprotnost i svakom našeg života i seosku monotoniju, koja uspaavljuje polet i energiju, unese poezije, vedrine, lepote i interesa za opšte narodne stvari, onu harmoniju u opštim idealima socijalnim, etičkim i estetskim celokupnog našeg narodnog društva, koju smo obeležili kao poslednji postulat svih naših nastojanja.

Sokolstvo imade ne samo dobre volje, nego i stvarne moći, da ovaj zadatak duhovnog preobražavanja našeg sela u interesu opšteg napretka, kulture i civilizacije, a prvenstveno u interesu razvitka naših nacionalnih snaga, i fizičkih i moralnih i intelektualnih, s uspehom sprovede. Ono će taj zadatak i ispuniti, ne tražeći pri tome za sebe, po starom sokolskom načelu: »ni koristi ni slave«.

Napomena uredništva: U 4 nastavku članka »Soko i selo« od br. dr. Vladimir Belajčića, koji u današnjem broju svršavamo, pomutnjom je na početku spomenutog nastavka izostavljen kod slaganja redak, koji glasi: »Sem toga, u vaspitanju... itd.

utakmica počinje isto tako u petak u Tyrševom domu i obuhvata boj za prvenstvo žena ČOS i posebne utakmice. U subotu dolazi na red takmičenja u četverboju, igrama, skokovima u vodu, plivanju i štafetama. Na večer su opet utakmice u nastupima na pozornici. U nedelju je glavni takmičarski dan.

Tim utakmicama slavi bratsko čehoslovačko Sokolstvo 10 godišnjicu opstanka samostalne čehoslovačke države.

Prprieme ČOS za Amsterdam.

U Brnu je održana 3. juna druga prebirna utakmica među kandidatima vežbačima, koji dolaze u obzir kod sastavljanja reprezentance čehoslovačkog Sokolstva za olimpijadu u Amsterdamu. K utakmici je pristupilo 13 boraca, koji su postigli vrlo lepe rezultate. Maximum je 140 postizvanih tačaka. Prvenstvo je odnio br. Bedrich Šupčík iz Brna I., koji ima 128 tačaka i po. Sledi mu br. L. Vacha iz Žlina sa 127.75 tačaka. Brat Tykal iz Vinohrada je postigao 123 tačke, br. Gajdoš iz Brna I. 121.50, br. Effenberger iz Smičova 121 tačku, br. Brückner iz Nemačkog Broda 120.75 br. Vesely iz Šrage 116.25 tačaka, br. Vidlak iz Vinohrada 115.25 i br. Riesner iz Židčice 114.75. Ostala braća Rezek, Tintera i Schwarz imaju po 110 tačaka i ne dolaze za daljnje takmičenje više u obzir. Uz nabrojene trenirače još br. Löffler. Zajedničko spremanje počeće 24. juna u Pragu u Tyrševom domu.

Iz starešinstva JSS.

KAKO JE ODGOĐEN POKRAJINSKI SLET U SKOPLJU. VI. krajinjski slet Jugosl. Sokolskog Saveza u Skoplju, odgođen je radi krvavih događaja u Nar. skupštini na početak septembra (proslava prodora solunskog fronta) po zaključku starešinstva JSS u Ljubljani na temelju mnenja 23 sokolskih župa. Od tih župa izjavilo se 17 za odgodu sleta, a za održanje sleta na Vidovdan 6 župa. Starešinstvo JSS je o tom svom zaključku obavestilo sve župe i Slovensko Sokolstvo, koje je naknadno odobrilo stanovište JSS. Sokolski župi u Skoplju dopušteno je da održi na Vidovdan župski slet neobvezatan za ostale župe. — Takvo je pravo stanje stvari, a ne kao što je donosila beogradska »Politika« u svojim neistinitim i tendencioznim člancima od 24. i 25. juna o. g.

Savezni dan uplatila su za g. 1927. društva (IX. iskaz):

Bosanska Dubica.
DELOMIČNO NA RAČUN SOK. DANA uplatila su za god. 1927. sledeća društva:
Župa Banja Luka: Prijedor; župa Bjelovar: Kupinovac; župa Celje: Šoštanj, Trbovlje; župa Kranj: Tržič, Zelenci; župa Ljubljana: Dol. Logatec, Ježica, Vič, Kamnik, Ljubljana I, Ljubljana II, Žiri; župa Maribor: Belčinci, Oplotnica, Središče; župa Mostar: Perast, Podgorica; župa Novi Sad: Bačko Gradište, Novi Sad, Petrovac, Petrovaradin, Senta, Pivnice; župa Novo mesto: Gradac, Semič; župa Rijeka: Sušak; Novi Vinodol; župa Skoplje: Prizren; župa Split: Vranje, Milna; župa Vel. Bečkerek: Kikinda; župa Zagreb: Krško.

Sokolska društva, koja još do danas nisu platila Sav. dan za g. 1927., iako je rok potekao već 15. dec. 1927.

Župa Banja Luka: Bos. Petrovac, Hrv. Kostajnica; župa Bjelovar: Grubišno polje, Podravski Kloštar, Sokolovac, Veliki Grđevac, Veliki Zdenec, Virovitica, Vukovje; župa Celje: Rogatec, Vransko, Žalec; župa Kranj: Dražgoše, Kranj, Mojstrana, Stražišče, Škofja Loka; župa Ljubljana: Domžale, Ig-Studenec, Komenda, Moste, Radomlje, Ribnica, Šiška, Št. Vid nad Ljubljano, Vače; župa Maribor: Čakovce, Dravograd, Hoče, Jarenina, Križevci pri Ljutomeru, Ljutomer, Marensberg, Maribor, Pragersko, Ptuj, Gor. Radgona, Slov. Bistrica, Sv. Lovrenc na Pohorju, Vel. Nedelja; župa Mostar: Danilov grad, Krivodol, Nevesinje; župa Niš: Aleksinac, Boljevac, Caribrod, Knjaževac, Kraljevo selo, Lazovo, Negotin, Malčevce, Kursumlija, Pirot, Prokuplje, Vlasotince; župa Novi Sad: Bačko Petrovo selo, Bač. Brestovac, Čurug, Irig, Kulpin, Srbobran, Titel; župa Novo mesto: Bojanci, Mirna Peč, Novo mesto, Straža-Valtavas, St. Janž, St. Jerne; župa Osijek: Brod n./S., Darda, Čepin, Mirkovci, Sid; župa Rijeka-Sušak: Gospić, Kastav, Korenica, Krasica, Ogulin, Srpske Moravice, Škrlevo, Sv. Juraj, Vrbnik; župa Sarajevo: Bugojno, Čajniče, Goražda, Novo Sarajevo, Sjetlina, Vla-

Prva lužičko srpska sokolska zastava.

Jedno od najstarijih lužičko-srpskih sokolskih društava u Poršicima je zaključilo, da razvije kao prvo svoju sokolsku zastavu. Svečanost biće po svojoj prilici združena sa javnim nastupom čitavog tog bratskog sokolskog saveza.

Velika svečana telovežba sokolske župe u Wienu.

Austrijska Sokolska župa priredila je u nedelju 11. juna pre podne na sportskom igralištu »Česká srdce« u proslavu desetogodišnjice samostalnosti čehoslovačke republike župski slet, na kojemu je učestvovalo 1500 vežbačičkih sa članicama i naraštajem, te nekoliko stotina gostiju iz Moravske i Slovačke. Među brojnim gledaocima bili su članovi čehoslovačkog konzulata, čehoslovačkih društava, članovi jugoslovenskog i francuskog poslanstva itd.

35 godišnjica »Sokola« u Berlinu.

Sokolsko društvo u Berlinu proslavilo je 17. juna o. g. u prisutnosti mnogobrojnih gostiju, naročito osoba lja čehoslovačkog poslanstva i konzulata u Berlinu sa legacijskim savetnikom Blahořom i generalnim konzulom dr. Lešerom na čelu, slavu svog 35 godišnjeg opstanka. Pozdravni brzojavi bili su odaslani prezidentu republike T. G. Masaryku i predsedništvu ČOS. Prilikom tog jubileja primilo je društvo mnoga pismena i brzojavna čestitanja; mi se pridružujemo!

e) eventualne druge okolnosti, koje su od važnosti za prosuđivanje i statistiku.

4. Društva, koja nameravaju graditi svoj dom ka navedu, kako daleko je delo dozrelo i koliki je zamišljeni opseg zgrade.

Neophodno je potrebno, da ovaj put odgovore sva društva da dodemo konačno ipak jedanput do pregleda o stanju naših domova. Društva, koja su delomično već udovoljila toj molbi, neka stvarno dopune već poslate podatke. Ing. Zelenko.

POZOR.

Tražite oferte od saveznog gospodarstva za zlatne i srebrne čavliče (žebličke) za zastave i levnu pticu »Sokola« za vršak zastave.

Takmičarske bianco diplome za članstvo i naraštaj po Din 2.50 kom. ima na skladištu Pisarna JSS. Za diplome s tekstom zahtevajte oferte.

Iz župa.

Iz sokolske župe — Maribor.

OKROŽNI ZLET DRAVSKEGA SOKOLSKEGA OKROŽJA V SREDISČU OB DRAVI.

Dne 3. junija 1928 se je vršilo ob marljivem sodelovanju središke sokolske godbe okrožni zlet Dravskega sokolskega okrožja.

Ze zjutraj, takoj po prihodu jutranjih vlakov je bilo opazati na letnem telovadišču Središkega sokolskega društva živahno vežbanje za popoldanski nastop. Te skušnje, ki so pravzaprav glavni del zleta, so se vršile s povoljno discipliniranostjo. Zal so še nekateri, ki se ne zavedajo važnosti teh skupnih skušenj, od katerih zavisi vedno popoldanski nastop. V obče pa je bilo opaziti, da so društveni vaditelji napravili svojo dolžnost. Vaje so bile dobro navežbane. Treba je bilo popraviti samo nekoliko nesenetnih gibov.

Popoldne ob 15. uri se je vršila javna telovadba, katero so otvorili pod vodstvom br. Turka starejši član in iz Ormoža. Burno pozdravljeni od občinstva so stari sokolski borci izza predvojnne dobe s strumno resnostjo nastopili z vajami s palicami. Sledile so vaje dece, od katerih so najbolj ugajale skoro do popolnosti navežbane vaje ormoške moške dece pod vodstvom br. Turka. Moški naraščaj pod vodstvom br. Pertota (največji po številu) je svoje vaje, ki zahtevajo radi težkoče precej vežbanja, so bile izvedene z zadovoljivo strumnostjo in enotnostjo. Istotako tudi ženski naraščaj. Tem so sledile igre dece in naraščaja, ki so nudile občinstvu mnogo zabave in smeha, zlasti štafetni tek (Ormož) in tek po bergljah (Središče). Mnogo pozornosti je pri tem vzbudila tudi igra »Podbijanje žoge«, katero sta igrala moški naraščaj iz Varaždina proti ptujskemu moškemu naraščaju. Sledil je nastop članov in nato članice z vajami za pokrajinski zlet v Skoplju. Vaje so ugajale po svoji sestavi, kakor tudi po izvedbi. Pokazale so popolno dovršenost in želo od strani občinstva zasluženno odobravanje. Ormož na telovadbo, pri kateri je nastopilo šest vrst na raznih orodjih, je pokazala lep teh. napredok. Telovadbo je zaključili ptujski moški naraščaj z Murnikovim »Napreje«, ter žel mnogo odobravanja navdušenega občinstva.

V obče se opaža v vrstah Dravskega sokolskega okrožja znaten tehniški napredok. Okrožje se pod vodstvom vestnega in marljivega načelnika br. Komaca razvija v popolnoma pravilnem pravcu v dosego popolnosti v tehničnem, kakor tudi v moralnem oziru. Zal ni bil obisk od strani občinstva tak, kot bi bilo želeli, to pa gotovo radi mnogih prireditelj, ki so se vršile ta dan. Napredni del našega naroda pač še vedno bolega na ustanavljanju raznih organizacij in vsled tega tudi prirejanju raznih prireditelj. Omenim naj samo, da je imel Ptuj ta dan kar tri prireditelje (tombolo, teniški turnir in gen. vajo Glasbene Matice). S. V.

SOKOL V LJUTOMERU proslavi dne 12. avg. svojo petindvajsetletnico. Z dograditvijo lastnega doma je društvo posvedočilo svojo življensko silo in voljo kot eno najstarejših društev na bivšem Štajerskem. Dne 15. avgusta poteka četrto stoletje, odkar so nekateri sedaj većinoma že pokojni naraštaji na vrhu Kukovčeve restavracije sklicali ustanovni občni zbor za »Sokola« v Ljutomeru. Takrat posejano seme je vzkliklo in se tekem dolge in tudi viharne dobe razrastlo v mogočno drevo, v katerem se senči poleg starejših članov tudi veliko nadebudne sokolske mladine.

Opozarjamo bratska društva na prireditelj agilnega ljutomerskega Sokola, ki obeta biti zopet v enakem dobrem stilu vseh prejšnjih. Železniške zveze so ugodne, tudi polovična vožnja je že dovoljena za bratska društva. Zdravo!

Slovenski pregled.

Zviazek »Sokol v Polse«.

Na III. glavnoj skupštini Zviazku Tow. Gimm. »Sokol« v Polse, koja je održana 3. juna o. g. u Varšavi, izabrana su u starešinstvo sledeća braća:

Predsednik: Adam Zamojski; I. podpredsednik: Michael Terech; II. podpredsednik: Witold Tyrakowski; tajnik: Eugenjuz Wunsch; zamenski tajnika: Marjan Wolanczyk; blagotajnik: Czeslaw Dajkowski; gospodar: Franciszek Przedziecki; članovi: Marja Holder-Eggerova; Zofja Zaleska; Stanislaw Jelski; Emil Rauer; Jan Matuszewski; Marjan Dubowski.

Novom starešinstvu bratskog polskog Sokolstva želimo mnogo sokolskog uspeha.

III. medjusletske utakmice ČOS.

Detaljni program medjusletskih utakmica ČOS u Pragu obuhvata vrlo

mnogo telovežbačkih disciplina, koje će morati izvoditi prijavljeni pojedinci i vrste. Utakmica se deli na tri dela: utakmicu jahaćih odeljenja, koja je održana prošle subote i nedelje; utakmicu muških odeljenja i ženskih odeljenja, koje će se održati od 22. do 24. juna kako sledi: članovi takmiče u petak na Letni za prvenstvo ČOS, u subotu se vrši utakmica nižih odeljenja, koje će imati preko 200 vrsta sa preko 1500 pojedinaca. U nedelju pa će se takmičiti srednja odeljenja, koja broje preko 160 prijavljenih vrsti oko 1200 pojedinaca i višem odeljenju, gde će meriti svoje snage oko 16 vrsta, sastavljenih iz prvaka pojedinih župskih društava. U slučaju slabog vremena održaće se utakmice u palači za strojne proizvode na velesajmu. Poskrab toga održaće se u subotu na vežer još i utakmica u nastupima na pozornici u vežbaonici vinohradskog Sokola u Riegrovih Sadeh. Ženska

Ob 20letnici Sokola Ljubljana II.

(Kratek zgodovinski opis.)

Redki so trenutki, ko človeku kakor v sanjah za hip zastane življenje in mu zaiskri oko ob spominih, ki jih hrani papir v društvenem arhivu.

»Sokolska misel — kako velika si in sveta, če pregledamo dobo 20 let nazaj, ko so utripi Tvoje napredujoče sile vžgale luč jutranje zarje na jugu Ljubljane in raztrgali kakor meč kerubovo sivo meglo pred sinjim nebom naše svobode. Nepopustljivo si kos vala naša srca in značaje v nepremagljiv element sokolske in narodne skupnosti.«

Sokol Ljubljana II. spada med ona društva, ki so imela od svojega početka sem vedno eno življenje — neprestani boj za svoj obstanek. Rojena v dobi, ko je bila nacionalna napetost med Slovanstvom in germanizmom na višku in je bilo pričakovati vsak čas katastrofe je Sokol II. neizkušeno preživel najhujšo nacionalno krizo vseh časov, da pride zopet v dobo najhujše gospodarske krize, ki je nastopila v letih po vojni in traja še dandanes. Da ne bi bila sokolska ideja tako globoka in oživljajoča, da ne bi bilo mož, ki so bili kos tej svoji veliki nalogi vzdržati in dvigniti društvo — davno bi že podleglo. Brez pomoči, sam s svojimi lastnimi skromnimi sredstvi je Sokol II., četudi težko, premagal vse ovire in stopil na prag svojega 20-letnega obstoja s trdno vero, da mu ta odpre pot v novo življenje neiztrohljive sokolske ideje.

Prvi početki Sokola II. segajo še v l. 1907., ko se je tudi že pričelo s telovadbo. Da je bila potrebna njegova

samosvojnost za okraje Krakovo-Trnovo in Sent Jakob, nam dokazuje dejstvo, da je glasom zapiskov prvega načelnika br. Jože Matjašiča že takoj ob začetku vezbalo v majhni telovadnici na Grabnu 118 naraščajnikov.

Oficijelni početak Sokola II. pa datira šele z dnem 29. marca 1908., ko je bil sklican njegov prvi in ustanovni občni zbor v gostilno pri Steinerju na Opekarski cesti. Tamkaj je bil izvoljen prvi odbor s starosta br. ing. Pavel Endliharjem na čelu. Odborniki pa so bili naslednji bratje: podstarosta Anton Trstenjak, Pavel Golob, Karel Jevšček, Janko Kocjan, Fr. Anderwald, Adolf Petrin, F. Primožič, Fran Šeber in Josip Trampuš, načelnik br. Jože Matjašič.

Sokol II. je bil rojen. Vsi predpogoji za njegovo samostojno življenje so bili podani in ni je bilo več sile, ki bi ga zrušila. Zato so bila navedena imena najboljših jamstvo. V prvem letu je bilo navdušenje med članstvom in mladino, ki je posejala telovadbo, nepopisno. Samo tekom meseca aprila l. 1908. so pristopili k društvu 103 novi člani, število pa je vedno še naraščalo, tako da je Sokol II. postal v kratkem času res pravo narodno in kulturno središče vse južne Ljubljane.

Zgodovinske važnosti je bil prvi pešizlet društva skozi Mestni log v Kozarje k gostilni pri »Kocjanu«. To je bil prvi oficijelni nastop Sokola II v javnosti. Udeležilo se ga je 41 članov s fanfaro ter v spremstvu c. kr. orožnikov.

Dne 28. junija l. 1908. je pristopil Sokol II. k »Slovenski Sokolski Zvezi« in tako strnil svoje delo k skupnosti sokolskega dela na slovenskem jugu. Meseca avgusta istega leta pa je bil ustanovljen pri društvu tudi ženski odsek, ki je odprl naprednemu žensstvu in ženski mladini Sent Jakoba, Trno-

vega in Krakovega vrata v telovadnico in tako tudi ženstvo pritegnil k delu za narodov preporod in uresničenju težej po težko pričakovani svobodi.

Najvažnejši zgodovinski trenotek društva pa je vsekakor prvi njegov javni telovadni nastop dne 1. avgusta l. 1909. v Kolezijskem parku, katerega je osebno posetil tedanji ljubljanski župan br. Ivan Hribar. Po njem je tudi dobil nato prostor prvega javnega nastopa Sokola II. ime »Hribarjev gaj«. Župan br. Hribar je bil Sokolu II. vselej in povsod v najtežjih trenotkih največja opora, za kar smo mu dolžni večne hvaležnosti.

Dne 27. junija l. 1909. sta stopili naše društvo in Sokol I. oficijelno v stik radi ustanovitve sokolske žup Ljubljana I., ki je bila nato še isto leto ustanovljena. Prvemu takemu sestanku je predsedoval starosta br. ing. Pavel Endlihar.

Predno preidem k nadaljevanju, moram omeniti, da zasledimo že v letu 1908. med prvimi člani društva nemurnega in idealnega sokolskega delavca-podstarosta br. Milko Krapeža in pa br. Ferdo Sartorija, ki biva sedaj v južni Ameriki in od tam bogato in požrtvovalno podpira z denarnimi sredstvi naše društvo.

Drugi društveni starosta je bil br. Adolf Petrin, sledil mu je br. Fran Kavčič in nato br. dr. Oton Fetič, ki ima brezdomno največ zaslug k napredku in povzdigi sokolske ideje v našem okolišu.

Prišla je svetovna vojna, ki je na mah razbila vse delo prejšnjih let in razkropila brate po bojnih poljanah, da tam umirajo za svetost naše svobode. A tudi oni, ki so ostali doma, so bili venomer izpostavljeni brutalnosti avstrijskega militarizma. Branje od oblasti do oblasti, hišne preiskave, zaplenba društvenih arhivov in društve-

ne lastnine. Udarci so to bili, ki jih je moglo preboleti Sokolstvo edinole s svojo krvavo in idealno borbo v dosego končne zlate svobode. Prestoli so se zrušili, žezla so padala in Sokolstvo je kot prvobornik za svobodo in ujedinenje zmagovalno vkorakalo v svojo novo svobodno državo.

Leta 1919. je pričel Sokol II. zopet z nadaljevanjem oziroma obnavljanjem svojega dela iz predvojnih let. Teško je bilo zaceliti zevajoče rane, ki jih je društvu zadala izguba najboljših moči. A sokolska ideja je neomahljiva in nepremagljiva je volja tistih, ki jo nosijo v srehi. Pod neutrudljivo roko staroste br. dr. Otona Fetiča je Sokol II. zopet vzrastel. Telovadnico so polnile nove navdušene v. ste članstva in mladine. Zadržna je vnesla v društvo novo in mlado življenjsko si. o. Kmalu se je dvignilo Sokolstvo še preko predvojnne višine za kar nam je dokaz I. vsesokolski zlet l. 1922. v Ljubljani. V letih po vsesokolskem zletu pa se je pojavil v društvih drug hud sovražnik — materijalna kriza. Obnavljati je bilo treba inventar, graditi je bilo treba domove, denarja pa je vse povsod primanjkovalo. V tem znamenju je Sokol II. slavil l. 1923. svojo 15-letnico s trdnim upanjem, da bo ob svoji dvajsetletnici lahko že položil temeljni kamen svojemu lastnemu krovu.

V letu 1923. je po desetletnem nemurnem in uspešnem delovanju odlozil radi prezapostlosti br. dr. Oton Fetič mesto staroste in v našo sredo je vstopil neutrudljiv in idealen Sokol br. dr. Milan Šubic, ki je kot starosta prevzel težko nalogo voditi svoje društvo preko najtežjih let gospodarske krize v dvajsetletni jubilej. Sokol II. si je kupil svoje lastno lepo letno telovadišče na Prulah in ga kljub težkemu finančnemu položaju pod spretnim

»DEČVA«

Zene in dekleta! Poslušajte se naše narodne poletne noše! Zahtevajte pri vseh trgovcih nagelnovo dečvino blago, ki se prodaja v prid Jugoslovske Maticice in Dečjemu domu.

vogstvom staroste in gradbenega odseka rešil skoro docela dolga.

Tudi v telovadnem oziru je društvo lepo napredovalo in poslalo na olimpijado v Parizu l. 1924. dva svoja brata Pavla Jerška in Josipa Primožiča.

Letos praznujemo torej svojo 20-letnico ter obenem razvijemo svoj društveni prapor, zapuščino naših prednikov in simbol našega dela v bodočnosti. Uspehe, ki jih je doseglo naše društvo smo izpričali v naši mladini — nasi bodoči generaciji, ki bo imela nič manj težke naloge od sedanje.

Dvajset let življenja je za nami; in ne povrne se več iz večnosti, povrne pa se še trpljenje in bridkost in tudi veselje. Naša dvajsetletnica pa naj bo razdobje v življenju našem, naj nam vzbuja spomine na trpko preteklost obenem pa položi na žrtvenik naše misli zakletev, da hočemo boljše in svetlejši bodočnosti.

Oficijelna proslava našega 20-letnega jubileja z razvitjem prapora se je vršila v nedeljo, dne 24. t. m. na letnem telovadišču na Prulah.

Zdravo!

K. P.

Sirite Sokolski Glasnik
Prednjak
Sokoliča i
Našu Radost.

MALI OGLASI

Oglase prima po naplati upravnosti Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Svaka rec pri svakom objavljivanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Posetiocima Ljubljane

preporučamo, da si kuje za uspomenu kolekciju 6 umetničkih razglednica u krasnom barvotisu »Stara Ljubljana«, po originalima prof. Saše Santla. Cena kolekciji Din 6. Učiteljska knjizara u Ljubljani, Franciškanška ul. 6.

Posetiocima Slovenačke

preporučamo, da si kuje za uspomenu kolekciju 6 umetničkih razglednica u savršenom tisku bojanja po originalima akadem. slikara Maksima Gasparia: Seljačka svadba, Proleće, Slovenac, Slovenka, Mlada Breda, Lepa Vida. Cena kolekciji Din 7.—. Učiteljska knjizara u Ljubljani, Franciškanška 6.

Iz naše preteklosti.

Sokolskim mladinskim knjižnicam priporočamo dve povesti iz naše davne preteklosti, in sicer: Šilih, Nekoč je bilo jezero. Vez. Din 24.—. Waštetova, Mejša. Vezana Din 24.—. Naročila izvršuje Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Jezikoslovcem!

Priporočamo iz lastne založbe znamenito delo: Univ. prof. dr. Ramovš, Historična gramatika slovenskega jezika. Broš. Din 260.—. Plačilo tudi v obrokih po dogovoru. Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Prosvetnim odborom.

Pri izpopolnjevanju društvenih knjižnic se poslužite cenikov, ki jih dobite brezplačno v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Franciškanška 6.

Za sokol. mladinske knjižnice!

Priporočamo sokolskim mladinskim knjižnicam znamenito ilustrirano knjigo pravljic z Jutrovega, »Tisoč in ena noč«. Poslovenil Andrej Rape. Vezana Din 28.—. Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

ALB. RUTAR PUŠKAR

CELJE, Slomškov trg 4

priporoča vsakovrstno lovsko in žepno orožje, municijo in vse lovske potrebščine.

HOTEL JUGOSLAVIJA - RRR

Tko želi jeftin i ugodan ljetni odmor Dobra domača te bečka kuhinja. Prvorazredna dalmatinska vina. Moderni radioaparati! Cijela opskrba sa sobom 57 — 62 Din. neka traži informacije kod vlasnice **Marice Festini**

Zajtrkovalnica Al. Ščurk

Ljubljana, Dunajska c. 12

priporoča vedno sveže delikatesne izdelke ter pristna domača in tuja vina.

KAREL HLUPIČ

STRUGARSKI MOJSTER
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA C. 16

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela; n. pr.: stojala, električne lestence, kije za telovadbo, krogle i. t. d., i. t. d.

ALOJZ FUCHS - JUVELIR

LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 6
priporoča bogato zalogo zlatnine, ur in srebrnine. Popravila v lastni delavnici točno in solidno.

Semena
za vrtove in polja nudi
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA
Cenik na zahtevo!

M. TIČAR LJUBLJANA

veletrgovina s papirjem in pisarniškimi potrebščinami na malo na veliko

priporoča cenj. društvom svojo bogato zalogo najrazličnejših karnevalskih predmetov kakor: konfeti, serpentine, girlande, kotiljone, krep-papir etc., po najnižjih konkurenčnih cenah! Zahtevajte ponudbe!

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev i. t. d. se priporoča

Fotografični ATELJE „VIKTOR“
LJUBLJANA
Knaflijeva ulica 4
nasproti
Narodni tiskarni

I. Neškudla

Ljubljana, Sv. Petra c. 25

Zavod za umetno vezenje in tvornica društvenih zastav i. t. d. se priporoča p. n. sokolskim društvom za nabavo vsakovrstnih **SOKOLSKIH PRAPOROV** v izdelavi po predpisih glavne sokolske skupščine v Brodu n/S. — Na željo predložim vzorce, načrt in proračun franco gratis.

Selitve

v mestu in na deželo, strokovno in najcenejše potom

Slovenia transport

Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 36
Telefon št. 2718

Širite Sok. Glasnik!

Restavracija NOVI SVET

Ljubljana
Gospodsvetska c. 14

se priporoča vsem Sokolom. Domača kuhinja, točna postrežba

Sokolom, Sokolicam in sokolskim knjižnicam

priporočamo v nakup:

Jedrlnić: Kratka srpska ili hrvatska slovnica. I. del. Broš. Din 5 —
Jedrlnić: Kratka srpska ili hrvatska slovnica. II. del. Broš. Din 6 —
Jedrlnić: Kratki pregled hrvatske i srpske književnosti. Broš. Din 10 —
Mencej: Kratka srbska gramatika in čitanka. Broš. Din 5 —
Petrović: Srpski pravopis. Broš. Din 6 —
Prohaska: Pregled savremene hrvatsko-srpske književnosti. Broš. Din 44 —
Vlahov: Historija češkoslovaške književnosti. Broš. Din 22 —

NAROČILA SPREJEMA IN IZVRŠUJE UCITELJSKA KNJIGARNA v Ljubljani

Priporoča se tvornica telovadnega in sportnega orodja

J. ORAŽEM, RIBNICA

DOLENJSKO * OSNOVANA LETA 1881.

Oprema telovadnica za društva in šole — letna telovadišča. Elegantno, solidno orodje. Nizke cene. **CENIK IN PRORAČUN FRANKO.**

„JADRANSKA STRAŽA“

Udruženje za propagandu i zaštitu naših nacionalnih interesa na našem moru i primorju.

Glavni (izvršni) Odbor u Splitu. Oblasni Odbori, Mjesni Odbori i Povjereništva u svim sjedištima oblasti i ostalim mjestima naše Kraljevine, te u inostranstvu.

Članom može postati svaki punoljetni građanin Kraljevine SHS. Patriotska je dužnost svakog rodoljuba, da radi za sigurnost pomorske Jugoslavije, da osniva ogranke i širi edicije, artikle te brošure o najaktuelnijim pitanjima našeg mora i pomorstva itd. **ČUVAJMO NAŠE MORE!**

FRANC STRUPI, CELJE

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev za podobe, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejša in točna postrežba.

MAGNEZIJA U KOCKAMA

za telovežbu se dobiva najjeftinije kod **DROGERIJE „SANITAS“ — CELJE**
Pismene narudžbe se izvršuju odmah.

Posojilnica v Mariboru

Ust. l. 1882. r. z. z. o. p. Tel. št. 108.

Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekočem računu in na knjižice in jih obrestuje z dnevno razpolago po 6%, proti odpovedi na 3 mesece po 8%. Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 10%. Stanje hranilnih vlog nad Din 70.000.000.—, rezervnih zakladov nad Din 5.000.000.—.

*Plakate
vabila
diplome
posetnice
pisemski
papir s firmo*
v vsaki velikosti,
obliki in množini
izvršuje točno, so-
lidno in elegantno
v enobarvnem ali
večbarvnem tisku
in se priporoča so-
kolskim društvom
in poedincem

**UČITELJSKA
TISKARNA**
V LJUBLJANI

MILKO KRAPEŽ - URAR

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG 3

se priporoča

vsem bratom in sestram

Stara renomirana tvrdka

M. URBAS

LJUBLJANA, Slomškova ul. 13 (poleg mestne elektrarne)

Izdelovanje pristnih kranjskih klobas

Razpošilja od 5 kg naprej v vsaki množini po najnižji ceni

Najboljša so še vedno

PUCH-kolesa

z MICHELIN ali REITHOFFER
pnevmatiko.

Solidne cene!
Plačljivo tudi na obroke!

IGN. VOK

LJUBLJANA
Podružnica Novo mesto.

PRISTNI TIROLSKI LODEN

ZA TURISTE, SMUČARJE,

LOVCE itd. NUDI TVRDKA:

FRANJO MAJER

MARIBOR, GLAVNI TRG 8

Najstarejša vrtnarija in cvetličarna

KORSIKA* LJUBLJANA

Bleiweisova c. — Aleksandrova c.

ima v zalogi vedno sveže rezano cvelje in
cvelje v lončkih ter izvršuje vence, šopke in
aranžmane po najnižji ceni in najfinjši obliki.

Bratska sokolska društva imajo 10% popusta.

Telefon št. 2341. Telefon št. 2341.

GOSPODOM

nudi krasne površnike in obleke

FRAN LUKIČ — LJUBLJANA

STRITARJEVA 9

Najfinejši izdelek ob najnižji ceni

Dežnike in solnčnike

v največji izbiri priporoča po nizkih cenah

L. MIKUŠ

LJUBLJANA - MESTNI TRG 13

TVORNICA

„DISKOBOLOS“

STANE VIDMAR nasl. AVGUST KOZMAN

LJUBLJANA, Sv. PETRA C. 75

Vhod Vidovdanska
cesta št. 22 — 24

Telefon št. 2890

PRVA JUGOSLOVANSKA TVORNICA

telovadnega, sportnega in gasilnega orodja in potrebščin. Zimsko-sportne potrebščine.
Lestve vseh vrst.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin: Tavčarjeva ulica št. 1

DROGERIJA „ADRIJA“

MR. PH. S. BORČIČ

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1.

Priporoča sokolskim društvom magnezijo in kolofonijo v kosih, pravo jelovo esenco za razkuženje zraka in tozadnevne brizgalne po zmernih cenah. Dalje bandaže, desinfekcijska sredstva in vse druge potrebščine za domače lekarnice.

KLIŠEJE

VSEH VRST
IZDELUJE
SOLIDNO

KEMIGRAFIJA

LJUBLJANA
DALMATINOVA UL. ŠT. 15
ZAHTEVAJTE PRORAČUN

Sokolskim mladinskim knjižnicam

priporočamo

mladinsko izdajo slovenskih klasikov:

Erjavec-Flere: Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 40.—

Erjavec-Flere: Fran Levstik, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 26.—

Erjavec-Flere: Matija Valjavec, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 36.—

Erjavec-Flere: Josip Stritar, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 46.—

Erjavec-Flere: Simon Jenko, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 28.—

Erjavec-Flere: A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 40.—

Erjavec-Flere: J. Kersnik, izbrani spisi za mladino. Vez. Din 46.—

Erjavec-Flere: Starejše slovenske pisateljice. Vez. Din 80.—

Pri direktnih naročilih celotne zbirke sokolskim društvom 25% popusta. — Pri naročilih se sklicujte na ta oglas!

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

Frančiškanska ulica št. 6.

CELJSKA POSOJILNICA, d. d.

V CELJU

V LASTNI PALAČI „NARODNI DOM“

STANJE GLAVNICE IN REZERV NAD 8.000.000 DIN

STANJE HRANILNIH VLOG NAD 65.000.000 DIN

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi zanje najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse bančne, kreditne in posojilne posle. — Kupuje in prodaja devize in valute. —

PODRUŽNICA V MARIBORU IN ŠOŠTANJU

Ob desetletnici naše države

priporočamo sokolskim društvom
iz lastne založbe:

Vitko Jelenc, 1914—1918. Spomini jugoslovenskega dobrovoljca. Vez. Din 26.—

Ivan Matičič, Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov. Vez. Din 36.—

Ivan Matičič, V robstvu. Roman tuge in boli. Vez. Din 40.—

Rado Pavlič, Ljubezen in sovražstvo. Slike iz svetovne vojne. Vez. Din 30.—

Direktna naročila sprejema založnica

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv, družba z o. z.

Centrala v Ljubljani Lastnik Franjo Medić

Tvornice: Ljubljana-Medvode

Podružnice in skladišča: Maribor — Novi Sad

Lastni domači proizvodi:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnatih barv. Kemično čiste in kemično olepšane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

Pri nakupu različnega oblačilnega
blaga se blagovolite poslužiti

VELETRGOVINE

A. E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. ★ SUŠAK

Interurbani telefoni: broj 2-36 i 2-37

Brzjavi: JADROPLOV

sa svojih 60 parobroda podržava službu na 47 redovnih pruga, uzduž cijele domaće obale, Albanije, Grčke i Turske do Smirne, u vezi sa Rijekom, Trstom i Venecijom. — Sva točna kretanja parobroda razabiru se iz plovidbenog reda, kojega društvo šalje na zahtev badava. — Društvo ima u Sušaku vlastiti odpremni ured (Speditions bureau).